YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUKSEN LAATIMINEN

Päivitetty 2.5.2012

YMPÄRISTÖLUVAN YLEISET EDELLYTYKSET 3
Milloin ympäristölupaa tarvitaan? 3
Pääsääntö 3
Erityistilanteet 3
Olennainen muutos 3
Pilaantuneen maa-aineksen käsittely 3
Ainepäästöt 4
Sekahankkeet 4
Luvan voimassaolo ja tarkistaminen 4
Ympäristöluvan hakeminen 4
Toimivaltainen lupaviranomainen 4
Hakemuksen sisältö 4
Ympäristölupakäsittelyn vaiheet 5
Käsittelymaksu 6
Lomakkeen täyttäminen 6

YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUS 7
Hakemuksen tunnistetiedot 7

LUVAN HAKIJAN JA LAITOKSEN TIEDOT 7
1. Toiminta, jolle lupaa haetaan 7
2. Hakijan yhteystiedot 7
3. Laitoksen yhteystiedot 7
4. Voimassa olevat ympäristölupa-, vesilupa- tai muut päätökset ja sopimukset 8

LAITOSALUE JA SEN YMPÄRISTÖ 8
5. Tiedot kiinteistöistä 8
6. Sijaintipaikka, ympäristöolosuhteet ja ympäristön laatu 9
7. Sijaintipaikan rajanaapurit sekä muut mahdolliset asianosaiset 10

LAITOKSEN TOIMINTA 10
8. Yleiskuvaus toiminnasta sekä yleisölle tarkoitettu tiivistelmä hakemuksen tiedoista 10
9. Toiminnan ajankohta 10
10. Tuotteet, tuotanto, kapasiteetti, prosessit, laitteistot, rakenteet ja niiden sijainti 11
11. Raaka-aineet, kemikaalit, polttoaineet ja muut tuotantoon käytettävät aineet, niiden varastointi ja säilytys sekä kulutus ja veden käyttö 11
12. Energian käyttö ja arvio käytön tehokkuudesta 12
13. Vedenhankinta ja viemäröinti 12
14. Ympäristöriskit, onnettomuudet ja häiriötilanteet 13
15. Liikenne ja liikennejärjestelyt 13
16. Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä 13

YMPÄRISTÖKUORMITUS 13
17. Päästöjen laatu ja määrä 13
18. Päästöjen vähentämistä ja puhdistamista koskevat toimet 15
19. Syntyvät jätteet ja niiden ominaisuudet ja määrät, jätteiden varastointi sekä edelleen toimittaminen 16
20. Jätteiden määrän tai haitallisuuden vähentäminen sekä jätteiden hyödyntäminen omassa toiminnassa 16

PARAS KÄYTTÖKELPOINEN TEKNIIKKA (BAT) JA YMPÄRISTÖN KANNALTA PARAS KÄYTÄNTÖ (BEP) 17
21. Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) soveltamisesta 17
22. Arvio päästöjen vähentämistoimien ristikkäisvaikutuksista 18
23. Arvio ympäristön kannalta parhaan käytännön (BEP) soveltamisesta 18

VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN 19
24. Arvio toiminnan eri vaikutuksista ympäristöön 19

TARKKAILU JA RAPORTOINTI 20
25. Toiminnan ja vaikutusten tarkkailu ja raportointi 20

VAHINKOARVIO JA VAHINKOA ESTÄVÄT TOIMENPITEET 21
26. Vahinkoarvio ja vahinkoa estävät toimenpiteet sekä korvaukset 21

MUUT TIEDOT 22
27. Hakemukseen liitettävät tiedot 22
28. Hakijan allekirjoitus 22

YMPÄRISTÖLUVAN YLEISET EDELLYTYKSET

Milloin ympäristölupaa tarvitaan?

Ympäristölupa tarvitaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan ja luvan saaneen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun olennaiseen toiminnan muuttamiseen. Luvan tarpeesta säädetään ympäristönsuojelulaissa (YSL 86/2000) ja ympäristönsuojeluasetuksessa (YSA 169/2000).

Pääsääntö

Ympäristönsuojelulain 28 §:n 1 momentin mukaan ympäristölupa on oltava ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavalla, asetuksella tarkemmin säädettävällä toiminnalla. Ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:ssä luetellaan ne toiminnot, joilla lupa on tällä perusteella oltava (ks. www.ymparisto.fi/luvat → Ympäristölupa → Ympäristölupiin liittyvä lainsäädäntö.)

Erityistilanteet

Ympäristönsuojelulain 28 § 2 momentin mukaan lupa on lisäksi oltava:

- toimintaan, josta saattaa aiheutua vesistön pilaantumista eikä kyse ole vesilain mukaan luvanvaraisesta hankkeesta
- jätevesien johtamiseen, josta saattaa aiheutua ojan, lähteen tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetun noron pilaantumista
- toimintaan, josta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta
- jätelain soveltamisalaan kuuluvan jätteen laitos- tai ammattimaiseen käsittelyyn
- öljyn ja kaasun etsintäporaukseen ja esiintymän hyväksikäyttöön sekä muuhun niihin liittyvään toimintaan Suomen aluevesillä ja talousvyöhykkeellä.

Olennainen muutos

Ympäristönsuojelulain 28 § 3 momentin mukaan lupa on oltava luvan saaneen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen. Lupaa ei kuitenkaan tarvita, jos muutos ei lisää ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia tai riskejä eikä lupaa toiminnan muutoksen vuoksi ole tarpeen tarkistaa. Jos on epäselvyyttä siitä tarvitaanko lupa, on suositeltavaa ottaa yhteys aluehallintovirastoon tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseen.

Pilaantuneen maa-aineksen käsittely

Ympäristölupa on ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaan oltava myös pilaantuneen maa-aineksen käsittelyyn. Seuraavilla, YSL 78 § 2 momentin mukaisilla edellytyksillä maaperän puhdistamiseen pilaantuneella alueella tai pilaantuneen maaperän aineksen poistamiseen ja toimittamiseen muualla käsiteltäväksi voidaan kuitenkin ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle:

- pilaantuneen alueen laajuus ja maaperän pilaantumisen aste on riittävästi selvitetty
- puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa hyväksyttävää puhdistusmenetelmää
- toiminnasta ei aiheudu ympäristön muuta pilaantumista.

Ainepäästöt

Ympäristölupaa on myös haettava, jos toiminnasta päästetään vesiin tai yleiseen viemäriin YSA liitteen 1 luettelossa I mainittuja aineita; tai, mikäli toiminnasta päästetään vesiin YSA saman liitteen luettelossa II mainittuja aineita, jollei ole ilmeistä, ettei niiden päästämisestä voi aiheutua vesien pilaantumista. Asetuksella voidaan myös säätää, että tietyn haitallisen aineen päästö suoraan tai välillisesti mereen vaatii ympäristöluvan, jos se on tarpeen Suomea velvoittavan meren suojelua koskevan kansainvälisen sopimuksen täytäntöön panemiseksi (YSL 29 §, YSA 3 ja 36 §).

Sekahankkeet

Jos ympäristölupaa edellyttävään toimintaan liittyy myös vesilain nojalla luvanvaraisia toimintoja (esim. kalankasvatuslaitokset ja kaivokset), on hakemukseen liitettävä tarvittavat selvitykset. Asia käsitellään ympäristönsuojelulain 39 §:n mukaisessa yhteiskäsittelyssä.

Luvan voimassaolo ja tarkistaminen

Ympäristölupa on voimassa toistaiseksi tai määräajan. Toistaiseksi voimassa olevassa luvassa määrätään, mihin mennessä hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi on tehtävä. Erityisestä syystä voidaan myös määräaikaisessa luvassa määrätä lupamääräysten tarkistamisesta. Luvan tarkistamista koskeva hakemus käsitellään soveltuvin osin kuten lupahakemus (YSL 55 §). Aiemmin myönnettyä lupapäätöstä tarkistettaessa on hakemuksessa tai sen liitteissä esitettävä voimassa olevassa lupapäätöksessä määrätyt ja muut tarpeelliset selvitykset. Lupaviranomainen voi tarvittaessa vaatia myös muita tietoja, jotka ovat tarpeen hakemuksen käsittelemiseksi sekä lupamääräysten muuttamiseksi. Jos määräaikaisessa luvassa on määrätty, että uuden luvan saamiseksi on lupaa haettava ennen määräaikaisen luvan voimassaolon päättymistä, on hakemuksessa esitettävä soveltuvin osin mitä ympäristönsuojeluasetuksen 8–13 §:ssä säädetään (YSA 15 §).

Ympäristöluvan hakeminen

Toimivaltainen lupaviranomainen

Lupahakemus toimitetaan toimivaltaiselle ympäristölupaviranomaiselle, joita ovat aluehallintovirasto ja laitoksen sijaintikunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Ympäristönsuojeluasetuksen 5 ja 7 §:ssä luetellaan kunkin lupaviranomaisen toimivaltaan kuuluvat laitokset. Laitoksia ja toimintoja voidaan tarvittaessa myös tarkastella toimintakokonaisuuksina (YSA 2 §), jolloin lupaviranomainen saattaa muuttua.

Luvan tarpeesta, toimivaltaisesta viranomaisesta, hakemuksen täyttämisestä ja muista lupa-asiaan liittyvistä kysymyksistä suositellaan otettavan yhteyttä asiassa lupaviranomaiseen jo ennen lupahakemuksen käsiteltäväksi jättämistä.

Hakemuksen sisältö

Ympäristölupahakemuksesta säädetään YSL 35 §:ssä ja YSA 3 luvussa (8–15 §). Kaikkien luvanhakijoiden tulee aina esittää hakemuksessaan YSA 9 § 1 momentin tiedot. Toiminnan luonteesta ja vaikutuksista riippuen hakemuksessa pitää esittää myös YSA 9 § 2 momentissa – YSA 13 §:ssä vaaditut tiedot.

Ympäristölupahakemus liitteineen lähetetään **vähintään kolmena kappaleena**. Hakemuksen tekemiseen suositellaan käytettävän ympäristöhallinnon lomaketta 6010 (ks. www.ymparisto.fi/luvat → Ympäristölupa → Miten ympäristölupa haetaan – ohjeet ja lomakkeet). Lomakkeessa on otettu huomioon ympäristönsuojeluasetuksessa hakemukselta vaaditut tiedot. Lisäksi lomakkeessa pyydetään toimintapaikan sijaintia ja toimintojen sijoittumista kuvaavia karttaliitteitä ja tarpeellisilta osin prosessikaavioita. Hakemusta tarkentavat tiedot voidaan esittää erillisillä liitteillä.

Hakemus voidaan tehdä vapaamuotoisesti niin, että siitä ilmenevät ympäristönsuojeluasetuksessa vaaditut tiedot. Vapaamuotoisessa hakemuksessa toivotaan, että asiat esitetään samassa järjestyksessä kuin lomakkeessa.

Seuraaville toimialoille on oma lupahakemuslomakkeensa (ks. www.ymparisto.fi/luvat → Ympäristölupa → Miten ympäristölupa haetaan – ohjeet ja lomakkeet):

- kattilalaitokset
- eläinsuojat
- kalankasvattamot
- turkistarhat
- asfalttiasemat
- kivenlouhimot ja -murskaamot.

Lupahakemuksen käsittelyä edistävät

- ennakkoneuvottelut lupaviranomaisen kanssa
- hyvissä ajoin (useita kuukausia) ennen toiminnan aloittamista jätetty hakemus sekä
- selkeä ja mahdollisimman täydellinen hakemus liitteineen.

Hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista. Hakemuksesta on tarvittaessa käytävä ilmi, mihin aineistoon ja laskenta-, tutkimus- tai arviointimenetelmään annetut tiedot perustuvat. Hakemuksen laatijalla tulee olla riittävä asiantuntemus (YSA 8 §) esimerkiksi ympäristölainsäädännöstä, tekniikasta, ympäristövaikutuksista jne. Jos hakemus sisältää hakijan mielestä salassa pidettäviä tietoja, on tästä ilmoitettava hakemuksessa (YSA 9 § 3 momentti ja laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999). Toiminnan päästö- ja tarkkailutiedot sekä ympäristön laatutiedot eivät kuitenkaan ole salassa pidettäviä (YSL 109 §).

Jos hakemus koskee ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa (469/1994) tarkoitettua toimintaa, hakemukseen on liitettävä mainitun lain arviointiselostus ennen päätöksentekoa. Hakemukseen on lisäksi tarvittaessa liitettävä luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:ssä tarkoitettu arviointi (YSL 35 § 3 momentti). Luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisella arvioinnilla tarkoitetaan hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan velvollisuutta arvioida tai teettää arvio, mitä vaikutuksia hankkeella on Natura 2000 -alueelle. Natura 2000 -alueisiin liittyvistä kysymyksistä lisätietoja antavat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset.

Jos toimintaa muutetaan siten, että toiminnan päästöt tai niiden vaikutukset lisääntyvät olennaisesti tai toimintaa muutoin olennaisesti muutetaan, on lupaa haettava YSL 28 §:n 3 momentin perusteella. Hakemuksesta on käytävä ilmi, miten muutos vaikuttaa aiempaan toimintaan ja sen ympäristövaikutuksiin. Hakemuksessa selvitetään toiminnan laadun ja laajuuden sekä ympäristöön kohdistuvien vaikutusten muutokset (tilanne ennen ja jälkeen muutoksen). Muutosta koskevassa hakemuksessa esitetään soveltuvin osin mitä YSA 8–13 §:ssä säädetään (YSA 14 §).

Ympäristölupakäsittelyn vaiheet

Kuvaus ympäristölupakäsittelyn eri vaiheista löytyy www-sivulta www.ymparisto.fi/luvat → Ympäristölupa sekä www.ymparisto.fi/luvat → Ympäristölupa → Ympäristöluvan päätöksenteko.

Käsittelymaksu

Ympäristölupahakemuksen käsittelystä peritään maksu sen mukaan, mitä valtioneuvoston asetuksessa aluehallintoviraston maksuista on säädetty. Ympäristönsuojelulain mukaisen luvan käsittelystä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa peritään maksu, jonka perusteet määrätään kunnan hyväksymässä taksassa (ks. www.ymparisto.fi/luvat → Ympäristölupa → Ympäristöluvan ja ilmoitusten käsittelymaksut).

Lomakkeen täyttäminen

Ympäristöhallinnon lupahakemuslomake 6010 on saatavilla sekä Word- että pdf-muodossa (ks. www.ymparisto.fi/luvat → Ympäristölupa → Miten ympäristölupa haetaan – ohjeet ja lomakkeet). Käytettäessä Word-lomaketta teksti kirjoitetaan harmaisiin täyttökenttiin, jotka venyvät tekstin pituuden mukaan kirjoitettaessa. Pdf-lomakkeella tekstin kirjoittaminen aloitetaan kunkin laatikon yläreunasta, mutta laatikot eivät jousta kuten Wordissa. Pdf-lomake voidaan täyttää myös kynällä.

YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUS

Hakemuksen tunnistetiedot

Viranomainen täyttää kohdan ja merkitsee hakemuksen vireilletulopäivämäärän sekä mahdollisen siirron toiselta lupaviranomaiselta ja siirron perusteen.

Luvan hakijan ja laitoksen tiedot

1. Toiminta, jolle lupaa haetaan
(YSA 9 § 1 momentti 1 kohta)

Kuvataan lyhyesti toiminta, jota hakemus koskee.

Selvitetään, onko kysymyksessä uusi vai olemassa oleva toiminta. Jos lupaa haetaan toiminnan muutokselle tai laajennukselle, selvitetään, mitä muutos tai laajennus koskee. Selvitetään, onko kyseessä lupamääräysten tarkistaminen. Muuna syynä voi olla esim. se, että aiemmassa lupapäätöksessä on määräys saattaa hakemus vireille. Hakija esittää näkemyksensä siitä, minkä YSL:n/YSA:n pykälien, momenttien tai kohtien perusteella lupaa haetaan (ks. edellä kohta "Milloin ympäristölupaa tarvitaan").

Toiminnan aloittaminen edellyttää aina lainvoimaista lupaa. Jos toiminta on tarpeen aloittaa ennen kuin päätös on lainvoimainen, voi aloittamislupaa hakea YSL 101 §:n perusteella. Perustelut tarpeelle aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta ja esitys vakuuden suuruudesta voidaan esittää esimerkiksi kohdassa 20.

2. Hakijan yhteystiedot
(YSA 9 § 1 momentti 1 kohta)

Lomakkeeseen täytetään luvanhakijan nimi tai toiminimi, kotipaikka ja yhteystiedot (posti- ja käyntiosoitteet, puhelin- ja faksinumerot sekä sähköpostiosoite). Lisäksi ilmoitetaan yhteyshenkilön nimi ja yhteystiedot sekä laskutusosoite (postiosoite tai verkkolaskuosoite).

Jos kyseessä on yksityishenkilö, voidaan hakijan toiminimen tilalla ilmoittaa myös toiminnasta vastaava ammatin- tai toiminnanharjoittaja. Jos kyseessä on ulkomaalainen yritys, ilmoitetaan yhteystiedot Suomessa. Liike- ja yhteisötunnuksen yritykselle myöntää verottaja.

3. Laitoksen yhteystiedot
(YSA 9 § 1 momentti 1 kohta)

Esitetään laitoksen nimi, sijaintipaikka (kunta, kylä, katuosoite, kiinteistötunnus tms.), yhteystiedot, toimiala ja -tunnus sekä työntekijä- tai henkilötyövuosimäärä. Lisäksi ilmoitetaan laitoksen yhteyshenkilön nimi ja yhteystiedot.

Toimialatunnus ilmoitetaan standardoidun toimialaluokituksen (TOL) mukaan. Jos toimialatunnus jätetään viranomaisen merkittäväksi, ilmoitetaan toiminnan laatu mahdollisimman tarkasti. Lisätietoa Tilastokeskuksen toimialaluokituksesta saa www-osoitteesta www.stat.fi/tk/tt/luokitukset/.

4. Voimassa olevat ympäristölupa-, vesilupa- tai muut päätökset ja sopimukset
(YSA 10 §)

Luetellaan hankkeeseen olennaisesti liittyvät, voimassa olevat ympäristölupa-, vesilupa- tai muut viranomaisten päätökset ja ratkaisut antopäivämäärineen. Luvat ja päätökset liitetään tarpeen mukaan hakemukseen. Näitä ovat esimerkiksi:

- ympäristölupa
- voimassaolevat ilmansuojelulain (ilmansuojeluilmoitus), jätelain mukainen jätelupa, naapuruussuhdelain (sijoitusratkaisu) tai terveydenhoitolain (sijoituslupa) mukaiset päätökset
- rakennuslain tai maankäyttö- ja rakennuslain mukainen rakennuslupa, poikkeuslupa, toimenpidelupa
- vesien suojelua koskevista ennakkotoimenpiteistä annetun asetuksen (283/1962) mukainen ratkaisu
- vesilain mukainen jätevesien johtamislupa vesistöön, lupa jäteveden johtamiseksi ojaan tai maahan
- vedenottolupa
- kemikaalilain mukainen terveydelle ja ympäristölle vaarallisen kemikaalin sekä palavan kaasun ja palavan nesteen teollisen käsittelyn ja varastoinnin lupa tai päätös ilmoituksesta
- maa-aineslain mukainen ottamislupa
- päätös meluntorjuntalain mukaisesta meluntorjuntailmoituksesta
- tarkkailun suorittamista koskevat päätökset
- muut luvat tai viranomaispäätökset (esim. jätteen laitos- tai ammattimaisen hyödyntämisen tai käsittelyn lupa, jätteen ammattimaista kuljettamista koskeva päätös, ilmailulain mukainen lupa, ampumaradan pitolupa, päätös terveydenhoitolain tai terveydensuojelulain mukaisesta ilmoituksesta)
- päätös pilaantuneiden maiden kunnostusta koskevasta ilmoituksesta
- päätös koeluonteista toimintaa koskevasta ilmoituksesta
- tarvittavat sopimukset (esim. maanomistajan suostumus murskausaseman sijoittamiselle tai jäteveden johtamiselle)
- kaivostoimintaa koskeva kaivoskirja
- ympäristövahinkovakuutus.

Eräillä toiminnoilla tulee olla ympäristövahinkovakuutus. Mikäli vakuutus edellytetään, kohdassa esitetään tiedot vakuutuksesta. Lain ympäristövahinkovakuutuksesta (81/1998) mukaan mm. yksityisoikeudellisella yhteisöllä, jonka toiminta yleisesti aiheuttaa haittaa ympäristölle, on oltava vakuutus. Asetuksessa ympäristövahinkovakuutuksesta (717/1998) määrätään tarkemmin ne yhteisöt, joiden on otettava ympäristövahinkovakuutus. Toiminnat, joilla on aikaisempien ympäristölupaviraston tai ympäristökeskuksen tai nykyisen aluehallintoviraston ympäristölupapäätös, ovat vähäisin poikkeuksin tällaisia yhteisöjä.

Lisäksi ilmoitetaan, onko samanaikaisesti vireillä muita hakemusta koskevan ympäristölupa-asian ratkaisuun mahdollisesti vaikuttavia asioita.

Laitosalue ja sen ympäristö

5. Tiedot kiinteistöistä
(YSA 9 § 1 momentti 2 kohta)

Esitetään tiedot kiinteistöistä (kiinteistön nimi, kunta, kylä ja RN:o tai kiinteistötunnus) ja niillä sijaitsevista laitoksista ja toiminnoista sekä näiden omistajista ja haltijoista yhteystietoineen. Esitetään tiedot myös muista kiinteistöillä sijaitsevista laitoksista ja toiminnoista, jotka eivät liity hakemukseen.

6. Sijaintipaikka, ympäristöolosuhteet ja ympäristön laatu
(YSA 9 § 1 momentti 5 kohta, YSA 9 § 2 momentti 1 kohta)

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, ettei toiminnasta aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja että pilaantumista voidaan ehkäistä. Sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa otetaan huomioon toiminnan luonne, pilaantumis- ja onnettomuusriski, alueen ja sen ympäristön nykyinen ja oikeusvaikutteisessa kaavassa osoitettu käyttötarkoitus ja aluetta koskevat kaavamääräykset sekä muut mahdolliset sijoituspaikat alueella (YSL 6 §). Toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti (YSL 42 § 2 momentti).

Sijaintipaikasta, sen ympäristöolosuhteista ja ympäristön laadusta esitetään seuraavat tiedot:

- kuvaus alueen maa- ja kallioperästä siinä määrin kuin siitä on tietoa
- kuvaus maaperän laadusta (mahdolliset likaavat toiminnot alueella (myös aiemmat) ja mahdollinen pilaantuneisuuden arviointi)
- vesistön ja sen tilan kuvaus (vesistöalue ja sen käyttömuodot, veden laatu- ja kalastotiedot siinä määrin kuin siitä on tietoa satavilla ja toiminnasta aiheutuu päästöjä vesistöön)
- ilman laadun yleiskuvaus mittausten ja tutkimusten perusteella
- melu- ja tärinätilanteen yleiskuvaus mittausten ja tutkimusten perusteella
- liikenteen kuvaus (liikenneväylät ja liikennemäärät eri ajoneuvoilla)
- ympäristöä kuormittavat muut toiminnot alueella (muu teollisuus, maatalous tms.)
- tieto, ettei alueella ole pohjaveden muodostumisalueita tai pohjavesialueita

Kaavoitus- ja maankäyttötilanteesta

- esitetään tiedot kaavoitustilanteesta; ilmoitetaan, onko alueella hyväksyttyä kaavaa (maakunta-, yleis- tai asemakaava), kuka sen on hyväksynyt ja ja milloin se on hyväksytty (kaavakartta tai -ote liitteeksi)
- kuvataan alueen maankäyttötiedot (asutuksen luonne, teollisuusalueet, maanviljelys- tai metsätalousalueet tms.)
- kuvataan ympäristöä mahdollisesti kuormittavat muut toiminnot alueella (muu teollisuus, maatalous tms.)

Luonnonsuojelusta johtuvat maankäytön rajoitukset, jossa kuvataan toiminnan mahdollisella vaikutusalueella olevat mahdollisesti häiriintyvät luontokohteet, luonnonsuojelualueet sekä asumiseen ja elinkeinoihin liittyvät mahdollisesti häiriintyvät kohteet.

Toiminnan sijoittuessa pohjavesialueelle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalle pohjavesialueelle tai sellaisen läheisyyteen hakemukseen on liitettävä selvitys

- pohjaveden laadusta ja tilasta (mahdolliset pohjavesialueet, pohjaveden ottaminen ja käyttäminen)
- pohjaveden muodostumisesta
- pohjaveden korkeudesta ja virtauksista
- maapohjan kaltevuudesta
- vedenottamoista ja kaivoista
- suojatoimenpiteistä
- vesilain nojalla annetuista suoja-aluemääräyksistä.

7. Sijaintipaikan rajanaapurit sekä muut mahdolliset asianosaiset
(YSA 9 § 1 momentti 10 kohta)

Esitetään selvitys toiminnan sijaintipaikan rajanaapureista ja muista mahdollisista asianosaisista, joita toiminta ja sen vaikutukset erityisesti saattavat koskea. Esitetään tiedot

- toiminnan sijaintipaikan rajanaapureista (tilan nimi ja RN:o tai kiinteistötunnus, omistaja ja osoite),
- muista mahdollisista asianosaisista, joita toiminta ja sen vaikutukset erityisesti saattavat koskea sekä heidän yhteys- ja kiinteistötietonsa (tilan nimi ja RN:o tai kiinteistötunnus, omistaja ja osoite), sekä
- häiriytyvistä kohteista naapurustossa (esim. alle viiden kilometrin etäisyydellä), kuten koulu, lasten päiväkoti, leikkikenttä, sairaala, virkistysalue, elintarviketehdas tms.

Vesipäästöjä koskevissa hakemuksissa esitetään tiedot:

- kiinteistöistä (tilan nimi ja RN:o tai kiinteistötunnus, omistaja ja osoite)
- muista vesialueiden omistajista ja vesialueeseen rajoittuvista kiinteistöistä, joita hanke saattaa koskea (ks. hakemukseen liitettävät tiedot kohta 27.1 (YSA 10 § kohta 2))
- vesipäästöjen vaikutusalueen osakaskunnista (nimi ja hallitsemat alueet sekä yhteystiedot) sekä kalastusalueen yhteystiedot
- alueen ammatti- ja sivuammattikalastajista yhteystietoineen.

Kiinteistöjen rekisteritietoja voi tiedustella maanmittaustoimistoilta (ks. www.maanmittauslaitos.fi).

Laitoksen toiminta

8. Yleiskuvaus toiminnasta sekä yleisölle tarkoitettu tiivistelmä hakemuksen tiedoista
(YSA 9 § 1 momentti 3 kohta)

Esitetään lyhyt ja käytännönläheinen yleiskuvaus toiminnasta. Yleiskuvauksesta tulee käydä ilmi, mitä hakemus koskee, kuvaus toiminnasta, sen olennaisista päästöistä ja toiminnan vaikutuksista, vaikutusalueesta ja syntyvistä jätteistä. Lisäksi esitetään yleisölle tarkoitettu tiivistelmä lupahakemuksessa esitetyistä tiedoista. Ympäristölupaviranomainen voi käyttää yleisölle tarkoitettua tiivistelmää esimerkiksi kuulutuksen liitteenä.

9. Toiminnan ajankohta
(YSA 9 § 1 momentti 9 kohta)

Esitetään toiminnan suunniteltu aloitusajankohta ja jos haetaan määräaikaista ympäristölupaa, esitetään toiminnan arvioitu aloittamis- ja lopettamisajankohta.

Toiminnan aloittaminen edellyttää aina lainvoimaista lupaa. Jos toiminta on tarpeen aloittaa ennen kuin päätös on lainvoimainen, voi aloittamislupaa hakea YSL 101 §:n perusteella. Perustelut tarpeelle aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta ja esitys vakuuden suuruudesta voidaan esittää esimerkiksi kohdassa 20.

10. Tuotteet, tuotanto, kapasiteetti, prosessit, laitteistot, rakenteet ja niiden sijainti
(YSA 9 § 1 momentti 4 kohta)

Esitetään luvan hakemisen kannalta tarpeelliset tiedot toiminnan tuotteista, tuotannosta, tuotantokapasiteetista, prosesseista, laitteistoista, rakenteista ja niiden sijainnista.

- Ilmoitetaan kaikki päätuotteet sekä kaikki sellaiset myynti-, väli- ja sivutuotteet, joiden tuottamisesta aiheutuu päästöjä tai jätteitä. Tuotteet ilmoitetaan prosessikohtaisesti. Jos toiminnan luonne on sellainen, että tuote- ja raaka-ainetietoja ei voida esittää, ilmoitetaan tiedot päästöjä ja jätteitä aiheuttavan toiminnan laajuudesta/määrästä keskimääräisen toimintavuoden aikana (esim. eläinsuojat, huoltamot, lentokentät, jätteen hyödyntäminen tai käsittely).
- Ilmoitetaan keskimääräisen toteutuneen toimintavuoden tuotantomäärä, hakemuksen mukainen vuosittainen tuotantomäärä ja suurin mahdollinen tuotantokapasiteetti. Tuotanto ja tuotantokapasiteetti ilmoitetaan esimerkiksi 1 000 tonnia tuotetta tai kappaletta/vuosi.
- Ilmoitetaan keskimääräinen käyntiaika (h/a), päivittäinen sekä viikoittainen toiminta-aika ja mahdollinen vuorokausi- ja vuodenaikaisvaihtelu, toiminnan mahdollinen jaksollisuus (esim. menekkivaihteluista, lomista tai raaka-aineiden saannista aiheutuvat vaihtelut tai laitoksen käynnin jaksotus, kuten työvuorojen määrä vuorokaudessa ja työpäivien määrä viikossa).
- Kuvaillaan toimintaan liittyvät prosessit laitteistoineen ja rakenteineen sekä esitetään lyhyesti prosessien pääperiaatteet, esimerkiksi onko kyseessä jatkuva vai panosprosessi. Kattilasta ilmoitetaan sen hyötysuhde ja käyttötapa.
- Prosessikaavion (liite 27.3) avulla esitetään tuotevirtojen kulkeminen kokonaistuotannossa.
- Raaka-aine-, polttoaine-, tuote-, välituote-, jäte- yms. varastot esitetään varastoaluekohtaisesti ja merkitään asemapiirrokseen (liite 27.2). Varastoalueiden ja -säiliöiden rakenteet kuvataan. Tässä yhteydessä merkitään myös vesialueella olevat raakapuu- tms. varastot.

Energian tuotannosta ilmoitetaan seuraavat tiedot keskimääräiseltä toteutuneelta toimintavuodelta, hakemuksen mukaisesta sekä suurimman mahdollisen tuotantokapasiteetin mukaisesta toiminnasta:

- kattilan/kaasuturbiinin yksilöimiseksi sen nimi, polttoaineteho (MW), nimellisteho (MW) ja laitoksesta saatava sähkö- tai lämpöteho (MW) sekä käyttötehoalue (MW)
- sähkön bruttotuotannosta sekä yhteistuotanto (lämmöntuotannon yhteydessä) että erillistuotanto (lauhdutus, apujäähdytys)
- sähkön nettotuotannosta sekä yhteistuotanto että erillistuotanto
- vain voimalaitokset: kattilan höyryntuotanto sähkön erillistuotantoon (höyryturbiini), sähkön ja lämmön erillistuotantoon (höyryturbiini) sekä reduktiolämmön tuotantoon
- teollisuushöyryn/lämmön tuotannosta sekä yhteistuotanto että erillistuotanto
- kaukolämmön tuotannosta sekä yhteistuotanto että erillistuotanto.

Tiedot energian tuotannosta voidaan esittää myös liitelomakkeella 6010a "Arvio energiatehokkuudesta – liite ympäristölupahakemukseen" (ks. www.ymparisto.fi/luvat → Ympäristölupa → Miten ympäristölupa haetaan – ohjeet ja lomakkeet).

11. Raaka-aineet, kemikaalit, polttoaineet ja muut tuotantoon käytettävät aineet, niiden varastointi ja säilytys sekä kulutus ja veden käyttö
(YSA 9 § 2 momentti 2 kohta)

Esitetään toiminnan luonteesta ja vaikutuksista riippuen tarpeellisessa laajuudessa tiedot käytettävistä raaka-aineista, kemikaaleista ja muista tuotantoon käytettävistä aineista, veden käytöstä, polttoaineista ja niiden kulutuksesta, varastoinnista ja säilytyksestä.

- Luetellaan käytetyt raaka- ja apuaineet sekä muut kemikaalit ja ilmoitetaan niiden tunnistetiedot, vaarallisuusluokitus, enimmäismäärä ja vuotuinen käyttömäärä sekä käyttötarkoitus ja -kohde lomakkeen 6010b mukaan ("Kemikaalitaulukko – liite ympäristölupahakemukseen"). Lomake löytyy internet-osoitteesta www.ymparisto.fi/luvat → Ympäristölupa → Miten ympäristölupa haetaan – ohjeet ja lomakkeet.

- Muista raaka-aineista kuin kemikaaleista ilmoitetaan niiden laatu ja vuotuinen käyttömäärä keskimääräisen toteutuneen toimintavuoden ja hakemuksen mukaisen toiminnan aikana sekä prosessi, jossa aineita käytetään.
- Polttoaineesta ilmoitetaan sen kauppanimi, laatu ja ominaisuudet (rikki-, tuhka- ja kosteuspitoisuus, tehollinen lämpöarvo (GJ/t) ja kokonaisenergia (GJ/a) sekä missä prosessissa tai kattilassa ja kuinka paljon (GJ/a, t/a tai kaasusta 1 000 m^3/a) sitä käytetään vuodessa keskimääräisen toteutuneen toimintavuoden ja hakemuksen mukaisen toiminnan aikana.
- Lisäksi esitetään tiedot muualta tulevista, toiminnassa raaka- tai polttoaineina käytettävistä jätteistä sekä se prosessi tai kattila, jossa jätettä käytetään.
- Kemikaalien varastointipaikat ja vaarallisten jätteiden varastot merkitään karttapiirrokseen, joka liitetään hakemukseen.
- Ilmoitetaan laitoksella käytettävän raakaveden vuotuinen määrä, jäähdytys- ja prosessivesien osuus sekä kierrätettävän veden osuus prosentteina kokonaisvesimäärästä. Tiedot ilmoitetaan keskimääräisen toteutuneen toimintavuoden ajalta ja hakemuksen mukaisen toiminnan osalta.

12. Energian käyttö ja arvio käytön tehokkuudesta
(YSA 9 § 2 momentti 3 kohta)

Esitetään tiedot käytettävästä energiasta ja arvio sen käytön tehokkuudesta. Arvio energian käytön tehokkuudesta koskee erityisesti IPPC-direktiivin (2008/1/EY) liitteessä I lueteltuja laitoksia (IPPC-direktiivin saa mm. internet-osoitteesta http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2008L0001:20090625:FI:PDF).

Käytetystä energiasta (polttoaineet ja muut energianlähteet) ilmoitetaan tiedot keskimääräiseltä toteutuneelta toimintavuodelta, hakemuksen mukaisesta sekä suurimman mahdollisen tuotantokapasiteetin mukaisesta toiminnasta:

- määrä (TJ),
- laatu (sähkö, lämpö tai prosessihöyry)
- käyttökohteet.

Energian käytön tehokkuudesta esitetään:

- tieto energiansäästösopimuksesta ja sen allekirjoitusajankohdasta (säästösopimus liitteeksi)
- kuvaus energian käytön tehokkuudesta toiminnassa perusteluineen
- lyhyt kuvaus merkittävimmistä laitoksen energiansäästötoimenpiteistä ja energiatehokkuuden parantamiseksi tehdyistä toimenpiteistä.
- suunnitellut energiansäästötoimenpiteet
- energiatehokkuuden parantamistavoitteet
- Motivan tms. energiakatselmuksen tai -analyysin tekeminen (katselmuspäivämäärä, katselmuksen lopputulos, johtopäätökset) – katselmustodistus liitteeksi

Tiedot voidaan esittää myös liitelomakkeella 6010a "Arvio energiatehokkuudesta – liite ympäristölupahakemukseen" (ks. www.ymparisto.fi/luvat → Ympäristölupa → Miten ympäristölupa haetaan – ohjeet ja lomakkeet).

13. Vedenhankinta ja viemäröinti
(YSA 9 § 2 momentti 8 kohta)

Esitetään tiedot vedenhankinnasta ja viemäröinnistä sekä vesitase. Vedenhankinnasta ilmoitetaan, mistä raakavesi otetaan (pinta- tai pohjavesi, kunnallinen vesijohtoverkko). Tarpeen mukaan vedenottolupa ja sopimus yleiseen tai toisen viemäriin liittymisestä liitetään hakemuksen liitteiksi (YSA 10 §). Esitetään jätevesien johtamistapa. Jos jätevesiä ei johdeta yleiseen tai toisen viemäriin, ilmoite-

taan, minne jätevedet johdetaan. Tiedot jätevesien esikäsittelystä ennen yleiseen tai toisen viemäriin johtamista esitetään kohdassa 18.

14. Ympäristöriskit, onnettomuudet ja häiriötilanteet
(YSA 9 § 2 momentti 4 kohta)

Esitetään arvio toimintaan liittyvistä ympäristöriskeistä, onnettomuuksien estämiseksi suunnitelluista toimista sekä toimista häiriötilanteissa. Esitetään, missä määrin mahdollisesta onnettomuudesta tai häiriöstä johtuvia vahinkoja ympäristölle voidaan estää tai vähentää sekä toimenpiteiden arvioidut kustannukset.

Selvitetään prosessien, kattiloiden, varastojen ja säiliöiden tarkkailu-, hälytys- ja sammutusjärjestelmät sekä muut varotoimenpiteet mahdollisissa häiriö- ja onnettomuustilanteissa sekä tarkkailun ja onnettomuustilanteiden toimintaohjeet.

Kuvaillaan puhdistinlaitteiden ohitusmahdollisuus, huolto- ja varajärjestelmät, toimet puhdistinlaitteen ollessa pois käytöstä sekä mahdolliset puhdistuksen häiriötilanteet, häiriökirjanpito sekä päästöjen laskenta poikkeuksellisissa ja häiriötilanteissa.

Esitetään vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista annetussa asetuksessa (59/1999) tarkoitettu suuronnettomuuden vaaran arvioimiseksi laadittu selvitys tarpeellisessa laajuudessa (YSA 10 § kohta 5).

15. Liikenne ja liikennejärjestelyt
(YSA 9 § 2 momentti 9 kohta)

Kuvataan laitoksen toiminnasta aiheutuvan liikenteen määrä (raskaat ajoneuvot erikseen), tärkeimmät kuljetusreitit, ajoittuminen sekä paikoitus-, lastaus-, purku-, huolto- ja pesupaikat. Vaarallisten kemikaalien kuljetuksesta, lastauksesta ja purkamisesta ilmoitetaan kemikaali, sen kertakuljetusmäärä, kuljetustapa sekä kuinka usein ja missä lastaus ja purku tapahtuvat.

16. Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä
(YSA 9 § 2 momentti 11 kohta)

Esitetään kuvaus mahdollisesta ympäristöasioiden hallintajärjestelmästä. Ympäristöasioiden hallintajärjestelmästä ilmoitetaan järjestelmän nimi (ISO 14001, EMAS), käyttöönottoajankohta sekä viimeisimmän ulkoisen auditoinnin ajankohta.

Ympäristöasioiden hallintajärjestelmän tuottamaa tietoa kannattaa hyödyntää ympäristölupahakemusta laadittaessa.

Ympäristökuormitus

17. Päästöjen laatu ja määrä
(YSA 9 § 1 momentti 6 kohta, YSA 9 § 2 momentti 5 kohta)

Esitetään tiedot toiminnan päästöjen laadusta ja määrästä sekä päästölähteistä veteen, ilmaan ja maaperään sekä tiedot toiminnan aiheuttamasta melusta ja tärinästä sekä melutasosta. Toiminnassa olevissa laitoksissa ilmoitetaan keskimääräisen toimintavuoden toteutuneet ja tuotantokapasiteetin mukaiset

päästöt. Lisäksi hakemuksen mukaiselle uudelle toiminnalle ja toiminnan muutokselle esitetään arvio tai laskelma toiminnan päästöistä. Päästökohtien sijainti merkitään asemapiirrokseen tunnuksin ja maantieteellisin koordinaatein (ks. hakemukseen liitettävien tietojen kohta 27.2).

A. Päästölähteet sekä päästöjen laatu ja määrä vesistöön ja viemäriin

Esitetään veteen tai viemäriin johdettava kokonaisjätevesimäärä (m^3/d tai m^3/a) sekä määrät jaoteltuna prosessi-, saniteetti- ja muihin jätevesiin sekä jäähdytys- ja hulevesiin. Esitetään ainekohtaisesti kokonaiskuormitus (kg/a tai t/a) veteen tai viemäriin. Jäteveden käsittelyssä muodostuvat lietteet ja jätteet ilmoitetaan syntyvinä jätteinä kohdassa 19. Esitetään tiedot jäteveden sisältämien aineiden pitoisuuksista luvan hakemisen kannalta tarpeellisilta osin ennen jäteveden puhdistusta ja puhdistuksen jälkeen. Lisäksi esitetään jäteveden käsittelyn puhdistusteho (reduktio-%) ainekohtaisesti.

Haitallisten aineiden (YSA liite 2) päästöjen esittämisen pohjana käytetään lomaketta 6010b ("Kemikaalitaulukko – liite ympäristölupahakemukseen").

Laitokselta tai kiinteistöltä lähtevien jätevesien laadusta ilmoitetaan luvan hakemisen kannalta tarpeellisilta osin ainekohtaisesti keskimääräiset pitoisuudet (mg/l) ja kuormitukset (kg/d tai kg/a) tai asukasvastineluku sekä mistä prosessista jätevesi on peräisin. Keskimääräisistä pitoisuuksista ilmoitetaan, miltä ajalta keskiarvo on laskettu. Ks. myös ympäristönsuojeluasetuksen liitteet 1 ja 2. Tässä yhteydessä esitetään myös jätevesien aiheuttama lämpökuorma (MWh/a), jos se on luvan hakemisen kannalta tarpeellista.

B. Päästölähteet sekä päästöjen laatu ja määrä ilmaan

Esitetään päästöt ilmaan puhdistustoimenpiteiden jälkeen. Jollei päästöjä puhdisteta, ilmoitetaan tieto siitä sekä puhdistamattomat päästöt. Päästöt ilmoitetaan ainakin seuraavien yhdisteiden osalta: rikin ja typen oksidit, hiukkaset, hiilidioksidi, sekä mahdolliset raskasmetallit, haihtuvat orgaaniset yhdisteet (VOC) ja pelkistyneet (haisevat) rikkiyhdisteet (TRS-yhdisteet). Haitallisten aineiden (YSA liitteet 1 ja 2) päästöjen ilmoittamiseen käytetään liitelomaketta 6010b ("Kemikaalitaulukko – liite ympäristölupahakemukseen").

Päästöistä ilmaan ilmoitetaan soveltuvin osin niiden

- keskimääräinen vuosipäästö (eriteltyinä pistepäästöihin ja hajapäästöihin) (t/a), joka vastaa keskimääräisen toimintavuoden päästöä
- suurin vuosipäästö (t/a)
- suurin tuntipäästö (kg/h)
- keskimääräinen ominaispäästö (esimerkiksi mg/MJ tai g/tuotetonni)
- arvioitu häiriöpäästöjen osuus vuosipäästöistä ja häiriöaikojen osuus käyttöajasta
- päästökohdat ja niiden korkeudet (m)
- keskimääräinen pitoisuus poistoilmassa (mg/m^3(n))
- suurin tuntipitoisuus
- puhdistimen/menetelmän erotusaste (%), suunnittelu- ja takuuarvo (mg/m^3) kunkin komponentin osalta ja puhdistimen tunnus.

Poistokaasun sisältämien epäpuhtauksien pitoisuudet ilmoitetaan myös prosessin/kattilan jälkeen ennen puhdistinta keskimääräisenä pitoisuutena (mg/m^3(n)) ja suurimpana tuntipitoisuutena (mg/m^3(n)). Ilmoitetaan pitoisuuden määritystapa (arvio, ainetase, kerroin, yksittäismittaukset + käyntiaikatarkkailu, yksittäismittaus + prosessiparametrien jatkuva seuranta + käyntiaikatarkkailu tai jatkuva päästömittaus). Laskentamenetelmät esimerkkeineen liitetään hakemukseen.

Pitoisuudet eri toiminnoista ilmoitetaan muunnettuna seuraaviin happipitoisuuksiin kuivissa kaasuissa:

- polttolaitokset, kiinteät polttoaineet 6 %
- polttolaitokset, neste- ja kaasumaiset polttoaineet 3 %
- kaasuturbiinit 15 %
- jätteenpolttolaitokset 11 %
- asfalttiasemat 17 %.

C. Päästölähteet sekä päästöjen estäminen maaperään ja pohjaveteen

Jos toiminnasta aiheutuu päästöjä maaperään, niiden määrä ja/tai laatu on selvitettävä. Selvitetään myös aiemmasta toiminnasta mahdollisesti aiheutuneet päästöt maaperään.

Pilaantuneen maa-aineksen käsittely

Tässä kohdassa esitetään yleispiirteisesti kiinteistöllä maaperän pilaantumista aiheuttanut toiminta, arvio pilaantuneen alueen laajuudesta ja sijainnista ja maaperään joutuneista haitallisista aineista. Jos laitoksen alueella on aikaisempien toimintojen ja laitosten pilaamaa maaperää, ilmoitetaan tässä yhteydessä tiedot myös niistä. Jos hakemuksella on tarkoitus hakea lupaa pilaantuneen maaperän puhdistamiseen, todetaan asia selkeästi lomakkeen kohdassa 1. Käsiteltäessä pilaantunutta maa-ainesta ilmoitetaan YSA 25 §:n mukaiset tiedot:

- kiinteistö, jolla pilaantunut maaperä sijaitsee, alueen suunniteltu käyttötarkoitus sekä kiinteistön naapurit
- pilaantumisen aiheuttanut aine ja tapahtumat
- yksityiskohtaiset tutkimustulokset maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuuden selvittämisestä
- selvitys käytettävästä puhdistusmenetelmästä, jätteiden käsittelystä, selvitys puhdistustyön suorittamisesta ja työn valvonnasta
- kartta ja asemapiirros, joihin on merkitty asian käsittelyn kannalta merkitykselliset kohteet.

D. Melupäästöt ja tärinä

Hakemuksessa esitetään melu- ja tärinäselvitys, jossa esitetään tarvittaessa tiedot toiminnasta aiheutuvasta melusta ja tärinästä. Siinä selvitetään päästölähteet ja päästöjen luonne sekä ajallinen vaihtelu. Päästölähteet merkitään asemapiirrokseen. Merkittävimpien melupäästölähteiden melupäästöt mitataan taajuuskaistoittain ja määritetään niiden äänitehotaso L_{WA} (melupäästö).

- Melupäästön luonteella tarkoitetaan esimerkiksi tasaista melua tai melua, jossa on portaittaisia äänenpainetason tai äänensävyn vaihteluja, vaihtelevaa tai erillisistä melutapahtumista koostuvaa melua.
- Melun ominaisuuksia ovat esimerkiksi impulssimaisuus ja kapeakaistaisuus sekä niiden esiintymisen mahdolliset vaihtelut ja kestoaika. Jos melupäästöt muodostuvat selvästi eroteltavista melutapahtumista, ilmoitetaan niiden lukumäärä/vrk.
- Jos melupäästöistä on mittaustietoa, mittausraportit liitetään hakemukseen.

Hakemuksessa esitetään lisäksi toteutetut melu- ja tärinäpäästöjen vähentämistoimet sekä mahdolliset suunnitelmat päästöjen vähentämiseksi.

18. Päästöjen vähentämistä ja puhdistamista koskevat toimet
(YSA 9 § 2 momentti 7 kohta)

Esitetään selvitys tehdyistä (esim. viimeisten viiden vuoden ajalta) ja suunnitelluista päästöjen vähentämistä ja puhdistamista koskevista toimista. Esitetään toimenpiteet vesi- ja ilmapäästöjen muodostumisen ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi (ns. prosessitekniset toimenpiteet) sekä päästöjen puhdistusmenetelmät ja -tehot (ns. piipunpäätekniikka). Esitetään myös teollisten jätevesien esikäsittely joh-

dettaessa jätevedet yleiseen tai toisen viemäriin. Esitetään toimenpiteet, joilla vähennetään melupäästöjä ja estetään päästöt maaperään.

Esitetään kaavion avulla päästöjen kulkureitti prosessista puhdistuksen kautta päästökohtaan. Puhdistusmenetelmät kuvaillaan sekä ilmoitetaan niiden sijoitus ja mitoitus.

19. Syntyvät jätteet ja niiden ominaisuudet ja määrät, jätteiden varastointi sekä edelleen toimittaminen

(YSA 9 § 1 momentti 7 kohta, YSA 9 § 2 momentti 10 kohta)

Esitetään tiedot syntyvistä jätteistä sekä niiden ominaisuuksista ja määristä, jätteiden keräämisestä ja kuljetuksesta sekä siitä, mihin jätteet on tarkoitus toimittaa hyödynnettäviksi tai loppukäsiteltäviksi. Ilmoitetaan jätteiden hyödyntämis- ja loppukäsittelypaikan yhteystiedot. Jätteistä ilmoitetaan myös, missä (esim. prosessivaiheessa) jäte syntyy. Jätteistä esitetään seuraavat vuotuiset tiedot keskimääräiseltä toteutuneelta toimintavuodelta, hakemuksen mukaisesta sekä suurimman mahdollisen tuotantokapasiteetin mukaisesta toiminnasta:

- Jätenimike ilmoitetaan mahdollisimman tarkasti (ks. valtioneuvoston asetus jätteistä 179/2012, liite 4: jäteluettelo).
- Jätteen numerotunnuksella tarkoitetaan yllä mainitun asetuksen (179/2012) sisältämän jäteluettelon mukaista tunnusta.
- Jätemäärä ilmoitetaan käyttäen yksikkönä ensisijaisesti painoyksikköä, jolloin määrä ilmoitetaan kuivapainona. Lisäksi on ilmoitettava jätteen kuiva-ainepitoisuus (painoprosentteina). Käytetyt muuntokertoimet ja laskentaperusteet esitetään liitteenä. Ilmoitetaan, onko määrä A = punnittu, B = arvioitu vai C = ainetaseesta laskettu.
- Jätteestä ilmoitetaan sen mahdollinen haitallisuus (esim. pahanhajuinen, pölyävä) ja tyyppi: a = pysyvä (inertti) jäte, b = tavanomainen jäte, c = vaarallinen jäte. Jos jäte on jäteluettelossa varustettu merkinnällä "vaarallinen jäte" tai jos jäte kuuluu jäteasetuksen liitteen 3 luokittelemiin aineisiin, ilmoitetaan ominaisuudet jäteasetuksen mukaisin tunnuksin.
- Selvitys kaatopaikalle toimitettavien jätteiden kaatopaikkakelpoisuudesta.
- Varastoitavasta jätteestä ilmoitetaan yllä mainitut tiedot sekä varastointipaikka.

20. Jätteiden määrän tai haitallisuuden vähentäminen sekä jätteiden hyödyntäminen omassa toiminnassa

(YSA 9 § 2 momentti 11 kohta)

Esitetään selvitys tehdyistä (esim. viimeisten viiden vuoden ajalta) ja suunnitelluista toimista jätteiden määrän ja niiden haitallisuuden vähentämiseksi sekä jätteiden hyödyntämiseksi ja loppukäsittelemiseksi.

Jos toiminta koskee jätteen hyödyntämistä tai loppukäsittelyä, esitetään seuraavat lisätiedot (YSA 12 §):

- hyödynnettäväksi tai loppukäsiteltäväksi aiotun jätteen laadusta ja määrästä
- alueesta, jolta jätettä aiotaan ottaa hyödynnettäväksi tai loppukäsiteltäväksi
- hakijan järjestämästä jätteen keräyksestä ja kuljetuksesta
- jätteen hyödyntämisestä ja loppukäsittelystä sekä kaaviopiirros hyödyntämisen tai loppukäsittelyn kulusta
- hyödyntämisen tai loppukäsittelyn tuottaman jätteen lajista, laadusta ja määrästä sekä siinä syntyvän jätteen hyödyntämisestä tai loppukäsittelystä
- selvitys YSL 43 a §:n mukaisesta vakuudesta
- hakijan käytettävissä olevasta alan asiantuntemuksesta.

Kaatopaikkaa koskevassa lupahakemuksessa on lisäksi esitettävä seuraavat tiedot (YSA 12 §:n 2 momentti):

- kaatopaikan rakentamisesta ja rakenteesta
- kaatopaikan käytöstä ja hoidosta
- kaatopaikan kokonaistäyttötilavuudesta
- kaatopaikan käytöstä poistamisesta ja jälkihoidosta
- vahinkotilanteisiin varautumisesta ja niiden hoitamisesta.

Hakemukseen on lisäksi liitettävä jätelain 120 §:ssä tarkoitettu jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma.

Jos toimintaan sovelletaan jätteen polttamisesta annettua valtioneuvoston asetusta (362/2003), lupahakemuksessa on lisäksi esitettävä seuraavat tiedot:

- poltossa syntyvän lämmön hyödyntämisestä ja polton energiatehokkuudesta
- toimista poltossa syntyvän jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseksi sekä sen hyödyntämisestä tai loppukäsittelystä.

Jos toimintaan sovelletaan kaivannaisjätteistä annettua valtioneuvoston asetusta, toimintaa koskevan lupahakemuksen tulee lisäksi sisältää tiedot kaivannaisjätteen jätealueen ehdotetusta sijainnista ja tarvittaessa vaihtoehtoisista sijoituspaikoista. Lupahakemukseen tulee liittää kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja ympäristön kannalta paras käytäntö (BEP)

21. Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) soveltamisesta
(YSL 3 §, YSA 9 § 2 momentti 6 kohta, YSA 37 §)

Esitetään arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan (Best Available Techniques, BAT) soveltamisesta. Parhaalla käyttökelpoisella tekniikalla tarkoitetaan mahdollisimman tehokkaita ja kehittyneitä, teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia tuotanto- ja puhdistusmenetelmiä ja suunnittelu-, rakentamis-, ylläpito- sekä käyttötapoja, joilla voidaan ehkäistä toiminnan aiheuttama ympäristön pilaantuminen tai tehokkaimmin vähentää sitä.

Esitetään arvio, miten hakemuksessa edellä kuvatut tuotantotekniikat ja -prosessit, raaka-aineiden käyttö, päästöjen ja jätteiden vähentämiseen tähtäävät toimet sekä energian käytön tehokkuuteen liittyvät toimenpiteet vastaavat parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Ympäristönsuojelulain 3 § 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun parhaan käyttökelpoisen tekniikan sisältöä arvioitaessa on ympäristönsuojeluasetuksen 37 §:n mukaan otettava huomioon:

1) jätteiden määrän ja haitallisuuden vähentäminen
2) käytettävien aineiden vaarallisuus sekä mahdollisuudet käyttää entistä haitattomampia aineita
3) tuotannossa käytettyjen aineiden ja siinä syntyvien jätteiden uudelleenkäytön valmistelun, kierrätyksen ja muun hyödyntämisen mahdollisuus
4) muodostuvien päästöjen laatu, määrä ja vaikutus
5) käytettyjen raaka-aineiden laatu ja kulutus
6) energian käytön tehokkuus
7) toimintaan liittyvien riskien ja onnettomuusvaarojen ennaltaehkäisy sekä onnettomuuksien seurausten ehkäiseminen
8) parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöön ottamiseen liittyvä aika ja toiminnan suunnitellun aloittamisajankohdan merkitys sekä päästöjen ehkäisemisen ja rajoittamisen kustannukset ja hyödyt
9) kaikki vaikutukset ympäristöön
10) teollisessa mittakaavassa käytössä olevat tuotantoa ja päästöjen hallintaa koskevat menetelmät
11) tekniikan ja luonnontieteellisen tiedon kehitys
12) Euroopan yhteisöjen komission tai kansainvälisten toimielinten julkaisemat tiedot parhaasta

käyttökelpoisesta tekniikasta.

EY:n komissio organisoi tietojen vaihtoa jäsenvaltioiden ja teollisuuden välillä parhaasta käytettävissä olevasta tekniikasta (BAT) IPPC-direktiivin (2008/1/EY) liitteen I toimialoilta. Tietojenvaihdon tulokset julkaistaan toimialoittaisina ns. parhaan tekniikan asiakirjoina (BREF eli IPPC BAT Reference Documents). Lisätietoja parhaasta käyttökelpoisesta tekniikasta (mm. BREF-dokumenteista, Suomen ja Pohjoismaiden ministerineuvoston BAT-selvityksistä) ja IPPC-direktiivistä saa www-osoitteesta www.ymparisto.fi/bat.

Pohjoismaiden neuvoston & ministerineuvoston www-sivuilta on saatavana joidenkin pienempien toimialojen (mm. meijerit, teurastamot ja metallien pintakäsittely) BAT-selvityksiä, ks. http://www.norden.org/fi/julkaisut.

22. Arvio päästöjen vähentämistoimien ristikkäisvaikutuksista
(YSL 43 § 3 momentti, YSA 9 § 1 momentti kohta 4, YSA 9 § 2 momentti kohdat 3–6)

Lupahakemusta laadittaessa on otettava huomioon toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Erityisen tärkeää tämä on laajoja, useaan eri ympäristön osaan kuormitusta aiheuttavilla laitoksilla ja toimintakokonaisuuksilla.

Tarkastelussa tulisi arvioida mm. ympäristön kannalta erisuuntaisten vaikutusten eli ns. ristikkäisvaikutusten (cross-media effects) keskinäistä merkittävyyttä. Esimerkkinä ristikkäisvaikutuksista voidaan mainita ilmapäästöjen vähentäminen sähkösuodattimen avulla. Toisaalta on tarkasteltava, miten sähkösuodatin ja sen käyttö vaikuttavat ilmapäästöihin ja toisaalta mitkä ovat samanaikaiset vaikutukset esimerkiksi jätteisiin tai energian käyttöön. Sähkösuodattimen ohella saattaa olla myös muita vaihtoehtoisia tapoja vähentää päästöjä, jolloin on tarkasteltava myös niiden merkitystä ympäristökuormitukseen kokonaisuutena. Vastaavasti esimerkkinä vesipäästöjen vähentämisessä voidaan tarkastella, miten jätevesien puhdistuksen tehostaminen vaikuttaa toisaalta jätevesiin ja toisaalta kemikaalien ja energian käyttöön tai syntyviin jätteisiin. Lisätietoa aiheesta saa mm. ristikkäisvaikutus-BREFistä (http://eippcb.jrc.es/reference/ecm.html).

Mikäli toiminnanharjoittajalla on mahdollisuus toteuttaa päästöjen vähentäminen usealla vaihtoehtoisella tavalla, esitetään mahdolliset tekniikat ristikkäisvaikutuksineen. Arvioidaan ja vertaillaan mahdollisia vaihtoehtoisia parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia tapoja ja tekniikoiden yhdistelmiä tai prosessiteknisiä uudistuksia, joiden avulla voidaan vähentää ympäristön kuormitusta (päästöt ilmaan, vesistöön tai maaperään, jätteet, energian, kemikaalien tai raaka-aineiden käyttö) kokonaisuuden kannalta kaikkein tehokkaimmin.

Arviota toiminnan vaikutuksista ympäristöön kokonaisuutena voidaan tarkastella myös kohdan 21 yhteydessä.

23. Arvio ympäristön kannalta parhaan käytännön (BEP) soveltamisesta
(YSL 4 §)

Ympäristön kannalta parhaalla käytännöllä (Best Environmental Practice, BEP) ymmärretään YSL:n mukaan pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoituksenmukaisia kustannustehokkaita eri toimien yhdistelmiä, kuten työmenetelmiä sekä raaka-aine- ja polttoainevalintoja.

Ympäristöministeriön www-sivuilta on saatavana ohjeet hevostalleille (moniste 121) ja turvetuotannolle (moniste 117), ks. www.ymparisto.fi/ym → Julkaisut → Monisteet 2000–2006.

Ympäristön kannalta parhaita käytäntöjä voidaan käsitellä myös kohdan 21 yhteydessä.

Vaikutukset ympäristöön

24. Arvio toiminnan eri vaikutuksista ympäristöön
(YSA 9 § 1 momentti 8 kohta)

Esitetään selvitys tai arvio toiminnan tai laitoksen eri vaikutuksista ympäristöön. Ympäristövaikutukset esitetään kokonaisvaltaisesti sekä ilmaan, veteen ja maaperään kohdistuvien vaikutusten että melun ja tärinän suhteen.

Ympäristöön pääsevien kemikaalien aiheuttamia vaikutuksia on arvioitava. Arvioinnin lähtökohtana voidaan käyttää kemikaalitaulukon 6010b tietoja vertaamalla päästöissä olevaa aineen pitoisuustasoa haitattomaan pitoisuustasoon.

A. Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen

Esitetään selvitys tai arvio toiminnan tai laitoksen vaikutuksista yleiseen viihtyisyyteen sekä, miten vaikutukset ihmisten terveyteen ehkäistään tai rajoitetaan mahdollisimman vähäisiksi.

B. Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön

Selvitetään hankkeen vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön. Selvitetään vaikutukset Natura 2000 -alueisiin. Esitetään hakijan arvio siitä, onko hankkeella todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia Natura 2000 -alueiden luonnonarvoihin.

Jos vaikutuksista on teetetty selvitys, kuten luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:n mukainen arviointi, se liitetään hakemukseen.

C. Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön

Jos laitos tai toiminta aiheuttaa päästöjä vesistöön, on hakemukseen liitettävä alla luetellut lisätiedot. Lisätiedot on esitettävä soveltuvin osin myös johdettaessa jätevesiä maahan, tai muuhun uomaan (esimerkiksi ojaan) kuin vesistöön. YSA 11 § 1 momentin mukaiset lisätiedot:

- selvitys toiminnan vaikutuksista vesien laatuun
- selvitys toiminnan vaikutuksista kalastoon ja muihin vesieliöihin
- selvitys päästöjen vaikutuksista kalastukseen ja muuhun vesistön käyttöön.

D. Ilmaan joutuvien päästöjen vaikutukset

Esitetään selvitys ilmaan joutuvien päästöjen vaikutuksista alueen ilman laatuun ja ympäristön tilaan.

E. Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Esitetään selvitys laitoksen toiminnan vaikutuksista alueen maaperään ja pohjaveteen ottaen huomioon YSL 7 ja 8 §:ien mukaiset pilaamiskiellot.

F. Melun ja tärinän vaikutukset

Esitetään laitoksen toiminnasta aiheutuva melutaso ja häiritsevyys lähimmissä melulle alttiissa kohteissa. Hakemuksessa tulee selvittää melun tyyppi ja ominaisuudet ja melun vaikutusalueen laskennallinen tai mittauksiin perustuva laajuus. Melu- tai tärinäpäästöjen leviämistä arvioidaan tarvittaessa leviämismallilaskelmilla, joiden tulokset esitetään karttapiirroksena. Siihen merkitään myös melusta häiriytyvät kohteet sekä arvio melulle ja tärinälle altistuvien henkilöiden määristä.

Laitoksen toiminnasta aiheutuva melutaso häiriytyvissä kohteissa ilmoitetaan A-painotettuna ekvivalenttitasona L_{Aeq} (dB) päivä- (klo 7–22) ja yöajalta (klo 22–7) ja suurimpana hetkellisenä A-painotettuna enimmäisäänitasona L_{Amax} (dB). Ilmoitettavat tiedot voivat perustua mallilaskentaan tai mittaustietoihin. Jos alueella on useita melua aiheuttavia laitoksia, niin melukartoitus tehdään yhteisellä selvityksellä (YSL 46 § 2 mom.) siten, että saadaan selville kaikkien toimintojen vaikutus yhdessä ja erikseen.

G. Ympäristövaikutusten arviointi

Jos hakemuksen mukaisesta toiminnasta on tehty ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa (468/1994) tarkoitettu arviointi, liitetään hakemukseen arviointiselostus ja yhteysviranomaisen siitä antama lausunto.

Tarkkailu ja raportointi

25. Toiminnan ja vaikutusten tarkkailu ja raportointi
(YSA 9 § 2 momentti 12 kohta)

Hakemukseen liitetään tarkkailusuunnitelma, jossa esitetään tiedot toiminnan käyttötarkkailusta, ympäristöön kohdistuvien päästöjen ja niiden vaikutusten tarkkailusta sekä käytettävistä mittausmenetelmistä ja -laitteista, laskentamenetelmistä ja niiden laadunvarmistuksesta. Esitetään, miten, milloin ja mille tahoille tuloksista raportoidaan. Tarkkailtavien aineiden valinnassa on otettava huomioon myös toiminnassa käytetyt kemikaalit (lomake 6010b "Kemikaalitaulukko – liite ympäristölupahakemukseen").

A. Käyttötarkkailu

Esitetään prosessien päivittäiseen tarkkailuun liittyvät olennaiset toimenpiteet, menetelmät ja tiedon hallintaan liittyvät laitteet sekä puhdistuslaitteiden toimivuuden tarkkailu.

B. Päästötarkkailu

Esitetään päästötarkkailuun liittyvät päästökohteet, parametrit, tarkkailun tiheys ja tekijä.

C. Vaikutustarkkailu

Vaikutustarkkailusta esitetään ilmanlaadun, vesistövaikutusten, pohjavesien ja melutilanteen tarkkailu ja sen alueellinen ulottuvuus ja tiheys sekä tarkkailuun liittyvät menetelmät, mittaukset ja laitteet.

D. Mittausmenetelmät ja -laitteet, laskentamenetelmät ja niiden laadunvarmistus

Mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin (YSL 108 §).

Esitetään päästöjen tarkkailuun liittyvien komponenttien mittaustekniikat ja -menetelmät. Kuvataan näytteenottokohta, mittausjärjestelmä, mittauksen kulku ja tiheys (tiedontuotantoketju: näytteenotto sekä määrä- että pitoisuusmittauksen osalta, näytteen esikäsittely, käsittely, analysointi ja käytetyt standardit tai ohjeet, tietojen käsittely, laskentamenetelmät ja raportointi). Esitetään tiedot mittalaitteiden huollosta, kalibroinneista, varajärjestelmistä ja mittausjärjestelmän tarkistuksesta sekä hälytyksistä. Esitetään toiminnanharjoittajan arvio tiedontuotantoketjun luotettavuudesta.

E. Raportointi ja tarkkailuohjelmat

Voimassa oleva tarkkailuohjelma (toimivaltaisen viranomaisen hyväksymä tarkkailusuunnitelma) liitetään hakemukseen. Hakemukseen liitetään tarvittaessa YSA 10 §:n 7 kohdan mukainen ehdotus tarkkailun järjestämiseksi.

Vahinkoarvio ja vahinkoa estävät toimenpiteet

26. Vahinkoarvio ja vahinkoa estävät toimenpiteet sekä korvaukset

A. Arvio vesistöön kohdistuvista vahingoista

Jos laitos tai toiminta aiheuttaa päästöjä vesistöön, on hakemukseen liitettävä alla luetellut lisätiedot. Lisätiedot on esitettävä soveltuvin osin myös johdettaessa jätevesiä maahan, tai muuhun uomaan (esimerkiksi ojaan) kuin vesistöön. Esitetään YSA 11 § 1 momentin mukainen arvio päästöjen aiheuttamista vahingoista (esimerkiksi virkistyskäytön estyminen, kalatalousvahingot).

B. Toimenpiteet vesistöön kohdistuvien vahinkojen ehkäisemiseksi

Jos laitos tai toiminta aiheuttaa päästöjä vesistöön, on hakemukseen liitettävä alla luetellut lisätiedot. Lisätiedot on esitettävä soveltuvin osin myös johdettaessa jätevesiä maahan tai muuhun uomaan (esimerkiksi ojaan) kuin vesistöön. YSA 11 § 1 momentin mukaiset lisätiedot:

- selvitys vahinkojen ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi tarvittavista toimenpiteistä
- arvio mahdollisuuksista estää vesistön pilaantumisesta aiheutuva korvattava vahinko toimenpiteillä.

Esitetään muut toimenpiteet kuin suojatoimet päästökohteessa, kuten vesistön hapetus, lisävesien johtaminen ja vähäiset sedimentin ruoppaukset.

C. Korvausesitys vesistöön kohdistuvista vahingoista

Jos laitos tai toiminta aiheuttaa päästöjä vesistöön, on hakemukseen liitettävä alla luetellut lisätiedot. Lisätiedot on esitettävä soveltuvin osin myös johdettaessa jätevesiä maahan tai muuhun uomaan (esimerkiksi ojaan) kuin vesistöön. YSA 11 § 1 momentin mukaiset lisätiedot:

- korvauskysymysten ratkaisemiseksi tarpeelliset kiinteistötiedot
- ehdotus vahinkojen korvaamisesta kiinteistöjen omistajille tai haltijoille tai muille vahingonkärsijöille, esimerkiksi ammattikalastajille.

Vesistöjen pilaantumisesta aiheutuviin vahinkoihin sovelletaan ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain (737/1994) aineellisia säännöksiä (YSL 66 §).

D. Toimenpiteet muiden kuin vesistövahinkojen ehkäisemiseksi

Muiden kuin vesistöpäästöjen osalta selvitetään muut toimenpiteet kuin suojatoimet päästökohteessa, kuten esimerkiksi meluntorjuntarakenteet tai suojapuusto.

Muut tiedot

27. Hakemukseen liitettävät tiedot
(YSA 9 § 3 momentti, YSA 10 §)

Hakemukseen on liitettävä alla luetellut tiedot (YSA 10 §):

27.1 Mittakaavaltaan riittävän tarkka kartta ja ajan tasalla oleva peruskartta toiminnan sijoittumisesta tai muu kartta, josta ilmenee toiminnan sijainti, mahdolliset päästölähteet sekä toiminnan haitallisten vaikutusten arvioimiseksi olennaiset kohteet ja asianosaisten kiinteistöt.
27.2 Asemapiirros, josta ilmenee rakenteiden ja ympäristön kannalta tärkeimpien prosessien ja päästökohtien sijainti.

Tarpeen mukaan:

27.3 Prosessikaavio, josta ilmenevät yksikköprosessit ja päästölähteet. Tarvittaessa esitetään prosessikaaviot jätevesien käsittelystä ja ilmapäästöistä. Ilmapäästöjen prosessikaaviosta on esitetty malli täyttöoppaan liitteenä.
27.4 Vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista annetussa asetuksessa (59/1999) tarkoitettu suuronnettomuuden vaaran arvioimiseksi laadittava selvitys tarpeellisessa laajuudessa.

Yllä lueteltujen tietojen lisäksi hakemukseen voidaan liittää tarpeellisilta osin muita lupahakemukseen liittyviä tietoja, kuten esimerkiksi mahdolliset sopimukset vahingonkärsijöiden kanssa vesien pilaamisesta aiheutuneista vahingoista (esim. ammattikalastajat) ja kiinteistöjen omistusoikeuteen liittyvät sopimukset (esim. vuokra- ym. sopimukset).

Lupaviranomainen voi vaatia edellä mainittujen tietojen lisäksi tarvittaessa muita tietoja ja asiakirjoja, jotka ovat tarpeen hakemuksen käsittelemiseksi (YSA 9 § 2 momentti).

28. Hakijan allekirjoitus

Hakemuksen tekijä voi halutessaan allekirjoittaa hakemuksen ennen sen lähettämistä lupaviranomaiselle.